

AMIGOE

MAANDAG 12 SEPTEMBER 1983



ORANJESTAD — In het Instituto di Cultura opende de heer Julio Maduro zaterdagavond de "Aruflora" expositie van de Aruba Jaycees Female Chapter. Niet minder dan zestig verschillende soorten planten die op Aruba groeien zijn op deze expositie te bezichtigen.

Degenen die deze expositie op zaterdag en zondag gemist hebben, hebben vandaag van zes tot tien uur 's avonds nog een laatste kans de Aruflora expositie te bezoeken. De drie personen op deze foto hebben de expositie in ieder geval niet gemist.

AMIGOE

MAANDAG 12 SEPTEMBER 1983

Edwin Abath goed voor de dag bij songfestival

ORANJESTAD — Om precies acht uur begon gisteravond in een overvolle zaal van het Aruba Palmbeach hotel het zangfestival voor "Voz di Oro", "Voz Supremo" en de pre-selectie voor de OTI-Antillen. Edwin Abath met zijn lied *Deja cantar a mi pueblo* bleek de grote winnaar te zijn door zowel de titel van Voz di Oro als Voz Supremo te veroveren. Helaas was het niet mogelijk beide titels te verdienen waardoor Voz di Oro naar Claudius Philips ging, met het lied *En cada nota cantara tu voz*. Jeanice Tromp met *Amor sin contratos* won Voz Supremo-titel en Olivia Murray nam met *Solo una vez* de titel van Voz di Oro mee.

Sharon Rose zong bij de opening het Arubaanse volkslied en de 16 deelnemers het festivallied *Cantante canta*. Voor de overleden musicus Alex (Echi) Odor aan wie het festival opgedragen

werd, werd 1 minuut stilte gehouden. Als juryleden traden op Martha Figaroa, Sharon Rose, Tirso Steba, Rafi Camacho met voorzitter Ivan Jansen en assistentie van de voorzitter Gemma Orman. Nadat alle deelnemers gezongen hadden, gaf Sharon Rose als gastzangeres een show, waarna de uitslag bekendgemaakt werd. De prijs voor beste arrangeur ging naar Franklin Granadillo, beste dirigent werd Roberto Montiel en populairste zanger werd Jeanice Tromp. Voorts ontving de voorzitter van Promociones Cultura Arubano, Choy Kock een certificaat voor het goede werk op muziekgebied. De 8 finalisten die op 25 september naar Curacao zullen gaan om deel te nemen aan het festival OTI Antillas zijn: Dennis Raghunath, Marcelino Paesch, Edwin Abath, Olivia Murray, Tommy en Francis, Efreem Benita, Claudius Philips en The Young Voices.

10 JAAR ZORG VOOR GEESTELIJKE
GEHANDICAPTEN OP CURACAO

**TOTOLIKA VIERT
TWEEDE LUSTRUM**

WILLEMSTAD.- Afgelopen weekeinde, 9,10 en 11 september hield de oudervereniging Totolika een workshop. Dit ter gelegenheid van het 10 jarig bestaan van de vereniging. De komende dagen zullen wij U uitgebreid verslag over deze workshop doen, omdat wat daar naar voren kwam niet alleen belangrijk is voor ouders of familie van geestelijk gehandicapten, maar ook voor anderen in onze gemeenschap. We zouden zelfs durven beweren voor onze hele gemeenschap. Geestelijk gehandicapt. Tien jaar

geleden haast een vies woord op ons eiland, en nu soms ook nog

wel. (Zeker als we reacties van bepaalde volwassenen zien b.v. op het gedrag van een jongeman, die duidelijk een geestelijke achterstand heeft: treiteren, plagen, nee, laten we het woord maar noemen: pesten!) Zo'n 10 jaar geleden werd een kind of oudere, waar "iets" mee was, weggehouden, doodgezwegen. En daar nu bracht Totolika verandering in. Totolika werd uit "ouder-nood" geboren: ouders, die een geestelijk gehandicapt kind hadden en niet wisten, wat ze moesten doen, en waar ze er mee heen moesten voor hulp en begeleiding.

Op 18 september 1973 nodigde mevrouw Amintha Da Costa Gomez bij haar thuis enkele ouders uit van geestelijk gehandicapte kinderen om eens te praten over het oprichten van een oudervereniging. Dat zou dan een vereniging moeten worden, stelde ze zich voor, waarbij ouders onderling contacten konden leggen, hun problemen met elkaar zouden kunnen bespreken en waar deskundige begeleiding en voorlichting gegeven zou moeten worden.

Totolika werd een feit en timmert al 10 jaar hard aan de weg. En wie is beter in staat te beoordelen of dat aan de weg timmeren tot iets geleid heeft als voorzitter Amintha Da Costa Gomez. Morgen publiceren wij haar speech, die zij hield ter inleiding van het Congres van Totolika vorige week vrijdag.

AMIGOE

MAANDAG 12 SEPTEMBER 1983

**Twee singles
van Los
Diagonales**

KRALENDIJK — De muzikale groep Los Diagonales heeft twee 45 toeren plaatjes opgenomen met vier nummers. De opgenomen nummers betreffen een ontboezeming over de telefoon, lampen, vriendschappen het troebele water. De arrangementen van beide plaatjes zijn van Finchi Janga, terwijl de interpretaties van Augustien Kroon, Jaime Coffie en Petra Winklaar zijn. Het is trouwens niet de eerste maal dat Los Diagonales een 45 toeren plaatje opneemt. In het verleden is dat reeds diverse malen gebeurd. De plaat is verkrijgbaar bij Los Diagonales.

AMIGOE

MAANDAG 12 SEPTEMBER 1983

**UNA wijdt piano
met concert in**

WILLEMSTAD — De Universiteit van de Nederlandse Antillen presenteert op 17 september in verband met de inauguratie van haar vleugelpiano een concert met Magdalena Kuhn op fluit en Harold Martina aan de piano. De aanvang is 8.30 's avonds en de toegang is gratis. Op 24 september vervolgt de U.N.A. haar concerten-cyclus met een concert van Magdalena Kuhn en Aya Landheer op fluit, Vera Stern op harp en Iman Landheer op de piano. Het concert vindt plaats in de aula en begint om 8.30. De toegang is gratis.

Met ingang van 1 november
1983:

WYCLIFFE SMITH GE ZAGHEBBER VAN SABA

(Van onze korrespondente)

PHILIPSBURG - Het Hoofd van het Departement van Onderwijs van de Bovenwindse Eilanden Wycliffe Smith, is op voordracht van de Centrale Regering tot Gezaghebber van het eiland Saba benoemd. Nog wachtende op goedkeuring van de Kroon, ligt het in de bedoeling, dat de heer Smith m.i.v. 1 november a.s. het gezaghebberschap van Saba op zich zal nemen.

Vele Sabanen hebben reeds laten blijken, met de keuze van de Centrale Overheid in te stemmen Smith, Sabaan van geboorte, heeft gedurende alle jaren die hij buiten zijn geboorte-eiland doorbracht nooit dit eiland kunnen vergeten.

Het gezaghebberschap ziet hij zo deelde hij ons mede, als een uitdaging. Daarbij hoopt hij zijn beste krachten in deze functie te geven, terwijl hij bovendien verheugd is enkele jaren wat dichter bij zijn naaste familie te kunnen doorbrengen.

Hoewel zijn taak als Hoofd van het Departement van Onderwijs Bovenwindse Eilanden in vele aspecten afwijkt van het gezaghebberschap, heeft het diverse taken als bijv. leidinggeven en organiseren gemeen.

Een ieder die Wycliffe Smith kent, weet, dat hij daarin zeer bekwaam is en de nodige ervaring opgedaan heeft. Hoewel wij hem en zijn vrouw Roxanne met lede ogen zien vertrekken van het eiland St. Maarten, wensen wij hen beiden het allerbeste op hun nieuwe bestemming toe!

Curriculum Vitae

Wycliffe Sylvester Smith werd op 18 december 1948 op Saba geboren, doorliep er het lager onderwijs en vertrok in

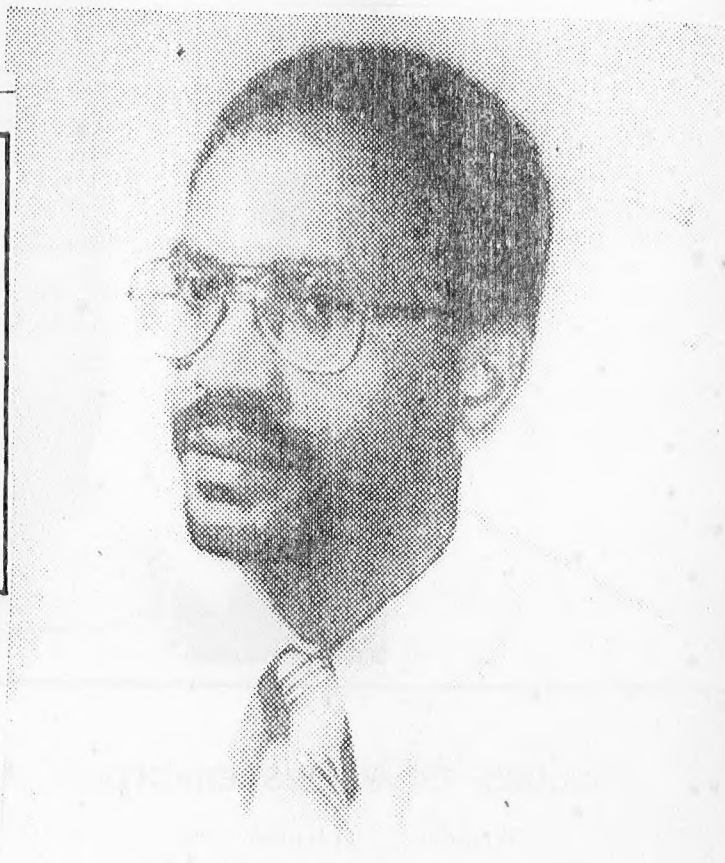
1962 naar St. Maarten voor het volgen van de MULO. Met het diploma op zak, reisde hij naar Nederland alwaar hij in 1970 aan de Groen van Prinsterer Kweekschool te Doetinchem voor onderwijzer slaagde.

Terug op de Antillen werd hij benoemd aan de St. Joseph School, gaf een jaar les aan de Sundialschool en werd in 1974 medewerker bij het Pedagogisch Didactisch Bureau. Dit bureau werd opgericht om de introductie van de moedertaal (engels) in het onderwijs te bewerkstelligen.

Vanaf 1975 werd hij aangewezen als waarnemend-Hoofd van dit bureau. Inmiddels had hij in 1973 zijn L.O. Engels behaald.

De heer Smith, onderhand gewend aan studie en leven buiten de Antillen, pakte in 1977 zijn koffers en begaf zich naar New York, alwaar hij aan het teachers College van de Columbia University in twee jaar tijd zijn M.A. in Leerplan - ontwikkeling en M.A. in Education behaalde.

Een benoeming als Inspecteur Basisonderwijs, belast met de leiding van het Departement van Onderwijs Afd. Bovenwindse Eilanden met standplaats St. Maarten volgde. Sedert januari 1980, na de benoeming van een tweede inspecteur Basisonderwijs, kon hij zich uitsluitend bezig houden met het hoofdschap dezer afdeling, die



WYCLIFFE SMITH
....eerste Gezaghebber van Saba...

intussen uitgegroeid is van 5 tot 16 medewerkers.

Buiten zijn werkkring in het onderwijs, werd Wycliff "Cliff" Smith vooral bekend door zijn talenten op muzikaal- en literair gebied.

Naast functies als bestuurslid van de St. Maarten Council on the Arts, medewerker van het Kinderboekenweek comité directeur van de zondagschool van de New Testament Baptist Church, ouderling van voornoemde kerk, en voorzitter van het bestuur van de Bumble Bee Speelschool, vond hij nog de tijd op het creatieve vlak zijn steentje bij te dragen.

In de loop der jaren maakte hij een grammofoonplaat met volksmuziek (1970), vertaalde 3 kindermusicals, schreef zelf 2 kindermusicals, verzorgde van 1973-1975 een kinderprogramma voor de radio, kwam met 2 gedichtenbundels uit te weten: "A Voice from W-Inward" en "Mind Adrift", stelde een bloemlezing van St. Maartense gedichten samen: "Winds Above



BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

Maandag 12 september 1983

TAALBARRIERES

(Van een onzer medewerkers)

Het is moeilijk om een zinnig antwoord te geven op de vraag of het congres dat de vorige twee weken op Curaçao plaatsvond, over de verwijdering van taalbarrières goede resultaten heeft gehad. Men zou moeten weten wat de Regering van de Nederlandse Antillen voor ogen stond toen zij besloot de kosten voor haar rekening te nemen. Waarom beslist een land met enorme financiële problemen, die niet opgelost worden, om een ruim bedrag te besteden aan iets waarvan men vooruit helemaal niet weet welke resultaten het kan opleveren?

De deelnemers die toch geen ervaring hadden met dit soort internationale vergaderingen hebben waarschijnlijk gehoopt op enige concrete resultaten en zullen ongetwijfeld teleurgesteld zijn. In de wereld bestaat een soort elite van het woord. Men komt bij elkaar. Er wordt enorm veel gesproken. Er wordt het een en ander vastgelegd. Dan komt het grote probleem. De diverse partijen moeten beginnen met het lezen van hetgeen is vastgelegd op de congressen en workshops. Daarna moet men bereid zijn er iets mee te doen. Tenslotte moeten de gelden beschikbaar zijn om de kosten te dragen van de maatregelen die worden voorgesteld. Nu vindt men op dit soort congressen nooit iemand die naast een voorstel ook een begroting meebrengt. Omdat men geen rekening houdt met de kosten van hetgeen men adviseert of voorstelt komt er in de praktijk heel weinig terecht van al dit praten op internationaal niveau.

De Regering behoorde dit te weten omdat het niet voor het eerst is dat vanuit deze eilanden deelgenomen wordt aan dit soort vergaderingen. De gemeenschap heeft zo het een en ander ervaren. Wanneer men dit soort vergaderingen in het eigen land organiseert kan zich een extra voordeel voordoen. Dit is het feit dat de deelnemers persoonlijk in staat worden gesteld hun kennis omtrent de onderwerpen die besproken worden enorm uit te breiden. Het is dan zaak dat de juiste mensen in de gelegenheid worden gesteld om mee te doen.

In de vergaderingen kwamen een viertal deskundigen zeer regelmatig aan het woord. Allen personen die in hun land op universitair niveau te maken hebben met het onderwijs in talen. Uit deze vier was de heer James Cummins uitgekozen om in een lezing aan de Universiteit van de Nederlandse Antillen de gemeenschap in de gele-

WILLEMSTAD - Zaterdagmorgen, 10 september 1983, heeft de Gedeputeerde van het Eilandgebied Saba, de heer P.L. Granger, de eed afgelegd als Waarnemend Gezaghebber van dit Eilandgebied. De eedsaflegging vond plaats ten overstaan van de Minister voor Ontwikkelings-samenwerking, de heer L.A.I. Chance, namens de Gouverneur van de Nederlandse Antillen, Zijne Excellentie J.R.L. Beaujon. De eedsformule werd voorgelezen door de Sekretaris van de Raad van Ministers, de heer mr. R.J. Lopez Ramirez. Op de foto v.l.n.r.: Mr. Lopez Ramirez, Minister Leo Chance en de heer Granger.

heid te stellen ook iets op te steken van de workshop. Bij haar eiding stelde Mw. Linda Richardson toen dat men hetgeen de heer Cummins naar voren bracht niet moest zien als een ingrijpen in de bestaande situatie van het onderwijs in het Papiaments omdat dit een zaak is die wij in de Antillen zelf moeten zien op te lossen. Dit is een duidelijk en korrek standpunt. Daar zal iedereen het over eens zijn. In de publiciteit echter rondom dit congres heeft de overheid getracht de televisie de indruk te wekken dat de zaak onder andere ging om de kwestie van het Papiaments. Er werd ons verteld dat de heer Ureña Rib het heel vreemd vond dat de kinderen in ons land het Nederlands worden onderwezen. Dit nu was een duidelijke afwijking om de workshop een andere draai te geven. Dit soort zaken slukken altijd omdat wetenschapsmensen zich niet laten manipuleren. Zelfs als ze het wel toelaten, dan noch gelooft de gemeenschap er niet in. Afgezien daarvan geloven wij niet dat wij ons persé in Santo Domingo moeten wenden voor advies in deze.

DINSDAG 13 september 1983

Idee "Open Universiteit" aangehouden

WILLEMSTAD — Aan de UNA wordt voorlopig geen aanvang gemaakt met het idee van een "Open Universiteit".

Naar rector-magnificus, prof. dr. René Römer, gisteren bij de aanvang van het nieuwe academisch jaar 1983/84 verklaarde, is indertijd een commissie in het leven geroepen om dat idee nader te bekijken. Die commissie van afgevaardigden van de universiteit en het departement van Onderwijs is unaniem tot de slotsom gekomen dat dit onder de huidige omstandigheden geen haalbare kaart is. In plaats daarvan werd aangeraden om de extra-murale activiteiten van de UNA uit te breiden, dat wil zeggen in de vorm van opleidingen auspiciëren die niet direct een universitaire opleiding zijn.

DINSDAG 13 september 1983

G.R. Sleeswijk administrateur St Eustatius

WILLEMSTAD — De heer G.R. Sleeswijk wordt de nieuwe administrateur en toekomstige eerste gezaghebber van Sint Eustatius.

Vanuit goedingelichte bronnen heeft de Amigoe vernomen dat de heer Sleeswijk opvolger wordt voor de heer Lens die nu waarneemt als administrateur. De heer Sleeswijk is in het verleden al administrateur geweest op Saba.

Op Saba is een wisseling van de wacht in de vorm van vervanging van de heer Sorton als administrateur door de heer Wythcliff Smith.

DINSDAG 13 september 1983



WILLEMSTAD — Aan het congres van de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg voor jeugdleaders in het afgelopen weekeinde namen ongeveer 150 deelnemers van de drie Bordenwindse Antilliaanse eilanden namen deel. Het congres werd op Pannekoek gehouden in verband met het dertigjarig bestaan van de Federatie.

Naast het tot elkaar brengen van de jeugdleaders van de eilanden werd ook informatie gegeven over muziek en zang in de jeugdbeweging. Zo werd onder andere door Rudy Plaatse nieuwe papiamentstalige liedjes aan de deelnemers geleerd.

Op de tweede congresdag, zaterdag, hield mevrouw Myrtha Leetz een lezing over de communicatie tussen de diverse eugdororganisaties. Daarna werd in kleinere groepen over dit onderwerp gediscussieerd (zie foto's). Met het strijken van de vlaggen en het zingen van een afscheidslied werd het congres zaterdagmiddag om vijf uur afgesloten.

AMIGOE

DINSDAG 13 september 1983

De Amigoe schreef het verleden week al: in afwachting van de komst van de nieuwe gezaghebber voor Saba in de persoon van Wythcliff zou huidig gedeputeerde P.L. GRANGER de eed moeten afleggen als waarnemend gezaghebber van dit kleinste Antilliaanse eiland.



Dat gebeurde dan ook zaterdagochtend ten overstaan van minister Leo Chance van Ontwikkelingssamenwerking, die dat deed namens waarnemend gouverneur Lope Beau on. De eedsformule werd voorgelezen door secretaris mr Richard Lopez Ramirez van de Raad van Ministers. Een dag tevoren was de gezaghebber Sorton afgetreden, uit vrije wil.

DINSDAG 13 september 1983

Venezolaanse folklore

ORANJESTAD — De folkloristische Venezolaanse muziek- en dansgroep „Danzas Vera y Grupo Vera” geeft in het aanstaande weekeinde een voorstelling op Aruba. Dit is op vrijdagavond om half negen in Cas di Cultura.

Deze groep bestaat uit tien personen, die het muzikale gedeelte verzorgen. Vier man voor zang en koor en weer tien man voor het dansgedeelte. De groep staat bekend als uitstekende vertolker van de Venezolaanse folklore en is al meermalen in programma's van de Venezolaanse televisie-stations opgetreden. Voorts heeft de groep met veel succes drie langspeel-platen uitgebracht met een duidelijke boodschap aan het publiek om de folkloristische muziek niet te vergeten.

Het bezoek aan Aruba geschiedt met medewerking van de „Conac”, een organisatie die in opdracht van de Venezolaanse regering culturele programma's brengt ter herdenking van de tweehonderdste geboortedag van Simon Bolivar. Kaarten voor het optreden van „Danzas Vera y Grupo Vera” zijn reeds verkrijgbaar bij alle boekhandels.

DINSDAG 13 september 1983

WILLEMSTAD — Prof dr René Römer opende gisteren formeel in de aula van de UNA aan de Jan Noorduynweg het nieuwe academisch jaar. Hij gaf daarbij een terugblik op het achterliggende jaar en de vooruitzichten voor het nieuwe jaar. Het is hoogstwaarschijnlijk de laatste keer dat prof Römer dit heeft gedaan in verband met de voor de hand liggende benoeming per 1 oktober tot de nieuwe gouverneur van de Nederlandse Antillen.



KLIMAATBEWUST CONSTRUEREN NOODZAKELIJK

Ir Roland Gill in diesrede UNA:

Cultuur- en klimaat vervreemding in bouw

WILLEMSTAD — Er zijn maar weinig gebouwen in het Caribisch gebied die een eigen architectuur verraden en waarin rekening wordt gehouden met de specifieke lokale omstandigheden. Voor de Antillen is dat van hetzelfde laken een pak. De overheersing van architectuur en bouwwijzen van elders is opmerkelijk. "Door de professionals wordt klimaat- en cultuurvreemd omgesprongen met de Antilliaanse gebouwde ruimte", aldus ir Roland Gill, docent aan de afdeling Bouwkunde en Civiele Techniek van de technische faculteit van de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA), tijdens de diesrede bij de aanvang van het nieuwe academisch jaar.

"De eigen geest wordt gedwongen zich in een vreemd lichaam te ontplooiën; de professionals zijn als professionele vervreemders bezig. In hun argeloosheid werken zij belemmerend op de ontwikkeling van een eigen architectonisch en cultureel profiel van de samenleving; nemen haar bij de hand op weg naar een nieuwe afhankelijkheid". Zo typeerde ir Gill een situatie die hij niet alleen op Curacao, maar ook op andere eilanden in de regio constateerde.

Hij gaat ervan uit dat er een harmonie moet bestaan tussen de samenleving en de ruimten die ergebouwd worden om erin te werken en te leven. Maar die samenhang ontbreekt volgens hem op de Antillen. De gebouwen op de Antillen beantwoorden maar zelden aan de wezenlijke toetsingspunten en aan het criterium dat zij bescherming en beschutting bieden voor de dagelijkse activiteiten. Hij wijst dit toe aan het voorbij gaan aan enkele wezenlijke voorwaarden, zowel fysisch, sociaal-cultureel als technologisch als het op bouwen aankomt.

Functionaliteit en bruikbaarheid van het te construeren gebouw is van groot belang bij de architectuur. Maar architecten zelf maken de verwarring rondom hun werk groter door een stuk mythevorming om hun werkterrein te behouden. "Architectonische kwaliteit wordt bepaald door de mate waarin men erin slaagt fysieke, technische en culturele aspecten te integreren", zei ir Gill.

Omdat de eilanden in de regio veelal vergelijkbare elementen vertonen, heeft hij dat nader bekeken. Toch ontkomt hij er niet aan te wijzen op ook verschillen die er bestaan, bijvoorbeeld als gebouwd wordt aan de lij- of de loefzijde van bergen. Het is dan ook zaak rekening te houden met de thermische, zon-, wind- en regencondities. Even zo goed moet gelet worden op de kansen op orkanen. In dat kader illustreerde ir Gill dat om eventuele orkaanschade zoveel mogelijk te voorkomen werd een bepaalde bouwwijze (met shingles) aangehouden. Maar na verloop van tijd drongen invloeden van buiten binnen en werden betonblokken

gebruikt en asbesten-golfplaten. Maar die golfplaten kunnen juist levensgevaarlijk zijn bij orkanen.

Tot op dit moment wordt op de hele Antillen weinig rekening gehouden met stormgedrag bij bouwstructuren: in de vorm van dakhelling, plaats en grootte van openingen etcetera. Om dezelfde reden zou juist gezorgd moeten worden voor een aangenaam klimaat binnen de gebouwen; bijvoorbeeld door te zorgen voor een goede ventilatie en opwarming voor de zon te minimaliseren.

Maar net zoals op het gebied van cultuur een tweeslachtigheid wordt geconstateerd, geldt dat voor de architectuur. "Wij hebben de geboorte achter de rug, maar zijn nog met de navelstreng aan de modernisatie en de westerse cultuur verbonden, zuiver medisch kan dit tot sterfte leiden van de boreling, sociaal-medisch gezien vanwege haar ambivalentie voor onze samenleving op zijn minst leidend tot invaliditeit", aldus ir Gill. Want van een grotere onafhankelijkheid op cultureel gebied, noch op het terrein van de architectuur is geen sprake.

Voor een mindering van de afhankelijkheid en een operationeel maken van de gebouwen is op zijn minst gemeenschappelijkheid en nationaal besef een vereiste. Zelf heeft hij zijn twijfels of het tot een eigen architectuur te komen, maar langs de weg van de geleidelijkheid is een heel eind te komen, denkt ir Gill.

Maar alsook nog eens gekeken wordt hoe bouwmaterialen van buiten komen. Daarbij is niet de

Vervolg

Cultuurvervreemding

toepasbaarheid centraal, maar de vraag of er voldoende aanbod is van materiaal en technieken als beslissingen worden genomen over de bouw.

Een volgende struikelblok noemt ir Gill de wijze waarop volkomen buitenstaanders, niet eens professionelen op bouwgebied, hun stempel kunnen drukken op de bouwwijze. Het Bushiri-hotel op Aruba noemt hij een duidelijk voorbeeld van hoe westerse financiële voorwaarden de lokale architectuur domineren. De voorwaarden werd gesteld vanuit Den Haag en heeft te maken met de economische afhankelijkheid.

Ook liet hij niet ongenoemd de wijze waarop een consistent grondbeleid. Ir Gill denkt dat in het zicht van de tekorten bebouwing van de heuvelruggen noodzakelijk zal worden. Daar lijkt meteen een kans weggelegd om te werken aan een eigen systeem van opvang van de daarbij optredende problemen.

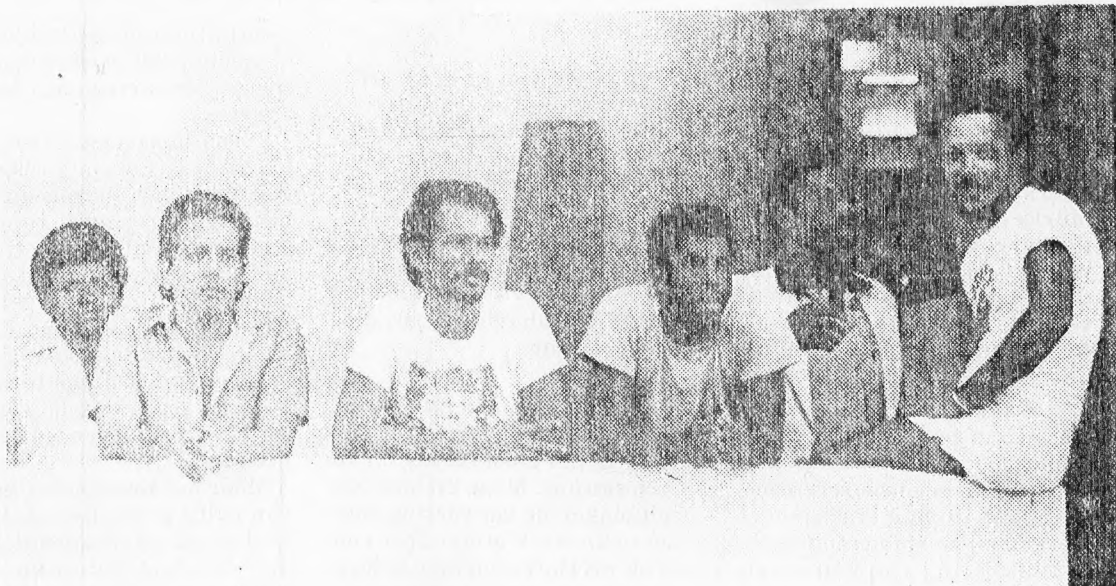
Hij noemt het een onthutsend resultaat dat er relatief weinig bouwwerken aangerekend kunnen worden tot de Caribische architectuur. Hij noemt enkele voorbeelden uit andere landen en als enige voorbeeld van de Antillen het mgr Verriet instituut aan de Salsbachweg op Curacao. Dit gebouw is ontworpen door de Nederlandse architect Rietveld

die aan één bezoek aan Curacao genoeg had om een eigen architectuur toe te passen.

Om het hoofd te bieden aan de culturele gespletenheid en identiteitsverwarring zou ernaar gestreefd moeten worden om een fysieke consistentie door integratie van klimatologische, topografische en technologische factoren tot een lokaaltypisch geheel te maken. Daarnaast zou het streven erop gericht moeten zijn om een bouwstructuur te hanteren die cultuurontvankelijk is. Hij ziet vooral in de zelfbouw kansen om hieraan meer inhoud te geven aan de vereiste voor klimaatbewust bouwen.

AMIGOF

13/9-83



WILLEMSTAD — Mgr Wim Ellis en dominee Neville Smith hielden een korte oecumenische plechtigheid bij de officiële in gebruikname gistermiddag van de campus van de universiteit. Mgr Ellis zegende dit nieuwe onderkomen van de studenten in.

De studenten hadden nog enkele pijlen op hun boog. Zij zijn bijvoorbeeld ontevreden over de inhouding van campus-gelden. Ter plaatse overhandigden zij minister Jacques Veeris van Onderwijs een brief, waarbij zij hem meteen even «en plein publique» onder de neus wreven geen reactie te hebben ontvangen op een vorige brief. Van aanvankelijke protestacties bij de officiële in gebruikname werd afgezien, maar wel hielden veel van de studenten zich uit stil protest op een afstand bij de ceremonies. Bij de dronk die daarop volgde waren zij wel aanwezig.

Nieuwe klachtenbrief voor minister Veeris

Studenten oneens met systeem campusbedrag

WILLEMSTAD— Meningsverschillen over de hoeveelheid geld die studenten menen nodig te moeten hebben, en hetgeen de regering, op basis van eigen berekeningen kan toekennen, blijven altijd bestaan. Er moet niet in de eerste plaats van uitgegaan worden dat een relatieve daling van het beursbedrag gecompenseerd moet worden. Wat telt is of het geld dat de student krijgt genoeg is. Zo verklaarde minister van Onderwijs Jacques Veeris vanmorgen desgevraagd aan de Amigoe.

De Aktie Commissie Campus maakte gisteren van de gelegenheid gebruik bij de opening van het academisch jaar en de officiële in gebruikname van de nieuwe campus de minister een brief te overhandigen. De commissie wilt weten waarom de minister geen antwoord gegeven heeft op eerder aan hem gerichte brieven en waarom besloten is de campusvergoeding voortaan van het beursgeld af te trekken, voor uitbetaling aan de student.

Zoals bekend werd ongeveer een jaar geleden aangekondigd dat de studenten voortaan 300 gulden per maand moeten beta-

len aan campusvergoeding, een verdubbeling van het bedrag dat tot dan betaald werd. Uit protest tegen deze stijging besloten de studenten 150 gulden te blijven betalen. Nu is ingaande het nieuwe academisch jaar beslist dat van het beursgeld 3000 gulden ingehouden wordt, wat overeenkomt met tien maanden 300 gulden. Tot nu toe kregen de studenten het geld compleet in handen, waarna zij zelf de nodige betalingen— onder andere ook de campus- van moesten verrichten.

Toen de verhoging van de campusvergoeding aangekondigd werd, eisten de studenten dat er ook stijging zou komen in het beursbedrag. Dat is vorig jaar echter al gebeurd met een verhoging van ongeveer 500 gulden. De studenten bleven echter evenveel campusvergoeding betalen, en niet de verhoogde waarde. Dus, aldus Veeris, zijn de studenten een jaar teveel uitbetaald, en vanaf dit jaar net genoeg om normaal te kunnen leven.

Dat geen van de brieven van de campuscommissie beantwoord zijn is in die zin waar, dat er geen brief terug gestuurd is. In beide gevallen is een delegatie afge-

vaardigd om de studenten uit te leggen wat de standpunten van de regering zijn, verklaarde Veeris. In ieder geval wordt weer contact met die delegatie opgenomen. De brief die gisteren door de campuscommissie overhandigd is, wordt met degelijke ernst beschouwd, zei de minister.

Hij ontkende dat bij geen rekening gehouden is met de raming ten overleggen als bewijs voor hun pleiten voor verhoging van het beursgeld indien de campusvergoeding hoger werd. Ook van de campusdirectie werd een raming gevraagd van mogelijke kosten van de studenten. Beide ramingen komen per jaar hoger uit dan het beursbedrag, de raming van de directie zelfs opmerkelijk hoog.

Volgens de minister is het helemaal niet zo vreemd als niet allen op Curacao maar ook elders dalingen komen in de beursbedragen. Er wordt zeer streng gekeken of de studenten genoeg geld krijgen zodat ze een normaal leven kunnen leiden.

De voorzitter van de campuscommissie, Toontje Buncamper, meent dat geen rekening gehouden is met de raming die de commissie indiende. Volgens verklaringen van een campusbewoner blijft er van de 415 gulden die ze per maand zouden moeten krijgen bij aftrekken van 300 gulden campusvergoeding slechts 150 gulden over. Dat zou niet toereikend zijn voor de vele kosten die nog gemaakt moeten worden. Veeris kon op deze cijfers niet ingaan, maar beloofde er verder met zijn adviseurs over te zullen spreken.

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

Dinsdag 13 september 1983

CONCERT VOOR FLUIT EN PIANO IN AULA UNA

WILLEMSTAD : Op zaterdag 17 september a.s. vindt in de aula van de UNA de inauguratie plaats van de nieuwe vleugelpiano, met een concert voor fluit en piano.

Magdalena Kuhn (fluit) en Harold Martina (piano) zijn de uitvoerende solisten.

Zij zullen werken van Blavet, Haydn, Rivier, Beethoven, Escher en Chaminade ten gehore brengen.

Het concert vangt om half negen 's avonds aan en is voor iedereen gratis toegankelijk.

Op 24 september a.s. vervolgt de UNA haar muzikale cyklus voor het academisch jaar '83-'84.

Bij dit eerste concert in deze cyklus treden op : Magdalena Kuhn en Aya Landheer (fluit), Vera Stern (harp) en Iman Landheer (piano).

Aanvang eveneens om half negen 's avonds. Toegang vrij.

Rector-magnificus UNA prof dr René Römer:

Docentencorps goed bezet qua kwaliteit

WILLEMSTAD — Het docentencorps van de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA) is "kwalitatief goed", zo verklaarde gistermiddag prof. dr. René Römer, rector magnificus van dit instituut voor voortgezet onderwijs.

In tegenstelling tot een jaar geleden bij de opening van het academisch jaar voelde hij ditmaal niet de behoefte zich te beklagen over de bezetting van het docentenbestand, althans niet voor dit studiejaar. Bovendien biedt het hoop op een verdere verantwoorde Antillianisering van het wetenschappelijk personeel. "Dat wil zeggen zonder in te leveren op de kwaliteit van het onderwijs, welk laatste het zwaarste criterium blijft bij het aantrekken van het docerend personeel", aldus prof. Römer. Hij sprak er voorts zijn waardering over uit dat de regering een salarisregeling had getroffen voor het wetenschappelijk personeel waardoor een onzekerheid was weggewerkt.

Hij wees op de noodzaak voor introductie van de computer op de UNA. Er is momenteel een bestand van 650 studenten, 120 personeelsleden en 70.000 banden voor de boeken in de bibliotheek. Om administratief niet vast te lopen, lijkt een computer hem de garantie te bieden voor een soepele verwerking. Reeds dit jaar zal alvast de personeels- en studenten-administratie op computer gezet worden en in een later stadium het boekenbestand.

Het verheugde de rector magnificus tevens dat de faculteiten hebben besloten meer aan de weg te timmeren. Zo hebben de seminars van de sociaal-economische faculteit over kleinbedrijf hun nut al bewezen. Voor de juridische faculteit is er de opleiding tot fiscaal-urist en

notarieel recht. De technische faculteit heeft een cursus beton-techniek en computer science verzorgd.

Zo is er ook een opleiding verzorgd voor kadervorming van vakbondsleden. Als reactie op een schrijven van premier Don Martina, die zich beklagde over het gebrek aan middenkader, is een twee-jarige opleiding bestuurskunde opgezet die bij afronding wordt bekroond met een certificaat.

Deze groei drukt de UNAgemeenschap meteen met de neus op de feiten: de bibliotheek is uit zijn voegen gegroeid; niet alleen door het boekenbestand, maar ook het zeer intensieve gebruik van de leeszaal als studiezaal. De behuizing van de docenten is evenmin onvoldoende ervaren. Prof. Römer zei dat voor beide problemen dit academisch jaar een oplossing gevonden moet worden, wil het geen averechts effect sorteren.

Hij noemde het opmerkelijk dat het aantal Surinaamse studenten aan de sociaal-economische faculteit (18) groter is dan het aantal van Aruba (11). Van de Surinaamse studenten waren er overigens maar zes die zijn gekomen na de slachtpartij in Paramaribo op 8 december vorig jaar. In totaal zijn 188 studenten aan die afdeling ingeschreven.

Voor afgestudeerde rechtenstudenten is de markt vooralsnog niet verzadigd, meende de rechter, aangezien er nog altijd vrij veel uit Europa afkomstige juristen te werk gesteld worden. Maar hij vroeg zich wel serieus af of in de toekomst evenveel werk zal zijn in de offshore- en trust-sector als het geval is geweest tot nu toe. Er zijn dit jaar 81 eerste-jaars, dat is een record-aantal. Van hen hebben er 16 interesse voor de studie Antilliaans fiscaal recht dat een

jaar geleden van start is gegaan. Opmerkelijk noemde hij daar dat het karakter van de faculteit met de "oudere studenten" wordt afgelegd. Hoewel er niets op tegen is dat oudere, reeds werkende studenten er zich verder komen ontplooiën, had men toch gaarne meer afgestudeerde VWO-ers welkom willen heten. Dit jaar is het voor het eerst dat het aantal VWO-cliënten, vers van de schoolbanken, het aantal "part time"-studenten overtreft. Hun aantal overtrof bovendien het aantal geïnteresseerden dat via een colloquium doctum toegang zocht tot de faculteit. Deze ontwikkeling heeft zich overigens op Aruba nog niet ingezet; daar blijven de "part timers" voorlopig nog in de meerderheid.

Net als de juridische faculteit een actieve voorlichting aan de middelbare scholen heeft ver-

AMIGOE

WOENSDAG 14 SEPTEMBER 1983

Archeologie-presentatie St Eustatius in Washington

WILLEMSTAD — Minister Leo Chance en de heer Eddy Ayoubi verzorgen binnenkort in Washington een presentatie over archeologische vondsten op Sint Eustatius.

Naar uit doorgaans goedgelichte bronnen is vernomen is de mogelijkheid hiertoe geschapen door tussenkomst van gevoldmachtigd minister Harold «Chacha» Henriquez in de Amerikaanse hoofdstad. De heer Ayoubi is hoofd van de archeologiedienst AINA van de centrale regering. Minister Chance is de bewindsman van de Bovenwinden. De presentatie valt binnen het kader van een grootse viering in Washington.

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

Dinsdag 13 september 1983

T.g.v. 30-jarig bestaan: Geslaagd leiderscongres Federatie Ant. Jeugdzorg

WILLEMSTAD - Het leiderscongres dat de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg op het vormingscentrum Pannekoek hield ter gelegenheid van het dertig jarig bestaan van de vereniging is een daverend sukses geworden. Om zeven uur vrijdagavond traden rond honderd en vijftig leidsters en leiders van Jeugdverenigingen uit Curacao, Aruba en Bonaire aan voor de opening van het congres.

De bijeenkomst had een dubbel doel. Allereerst was er een recreatief karakter; het met elkaar samen vieren van het zesde lustrum van de Federatie. Daarnaast had de leiding van het congres gezorgd voor een instructief gedeelte, waarbij door deskundigen op hun gebied informatie werd gegeven over het beoefenen van muziek en zang in de jeugdbeweging alsmede over de juiste wijze van communicatie zowel binnen als buiten het jeugdwerk.

Op vrijdagavond behandelden Rudy Plaatte en Enid Hollander het thema zang en dans voor en met kinderen. Het werd een bijzondere interessante en leerzame instructie waarbij tevens vele nieuwe papiamentstalige kinderliedjes werden geleerd. Rudy had zijn orgel meegebracht en het geheel eindigde in een uitbundig feest waarbij Arubaanse, Bonaireaanse en Curacaose leiders zowel afzonderlijk als gezamenlijk zongen en volksdansen opvoerden dat het een lust was.

De tweede congresdag werd zaterdag geopend met het hijsen van de nationale vlaggen. Mevrouw Myrtha Leetz besprak daarna met de congresgangers de waarde van een open en goede communicatie tussen mensen

onderling in het bijzonder toegespitst op het werk in de jeugdorganisaties. Er was veel belangstelling voor dit onderwerp dat op zeer deskundige wijze door de inleidster werd gebracht. Nadat de deelnemers aan het congres in kleine groepen over het gebodene hadden gediscussieerd volgde een zeer levendige gedachtewisseling in de plenaire vergadering, die naar de smaak van velen te vroeg moesten worden afgebroken wegens gebrek aan tijd.

Na de gezamenlijke lunch kregen de leiders van de verschillende organisaties de gelegenheid om onder leiding van Mevr. Glenda Gil en de heren R.V.E. Roosberg en N. Boogaard de problematiek van de eigen beweging in eigen kring met elkaar te bespreken en naar oplossingen te zoeken.

Met het strijken van de vlaggen en het zingen van een afscheidslied werd het congres, dat naar de mening van de deelnemers zeer succesvol was, om vijf uur gesloten.

AMIGOE

WOENSDAG 14 SEPTEMBER 1983

Contest van architectuur over wonen

PARIJS — In het kader van het Internationale Jeugdjaar in 1985 organiseert de UNESCO een wereldwedstrijd voor architecten met als thema "De woonplaats van morgen".

De wedstrijd is bestemd voor architecten en student-architecten onder de 35 jaar. De deelnemers moeten een ontwerp maken dat in harmonie is met de omgeving van hun eigen land en tevens gebruik maken van de wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen.

De winnaars zullen verzocht worden om een model van hun ontwerp te maken die op de internationale conferentie in Japan tentoongesteld wordt. Deze in 1985 te houden conferentie heeft als thema: "Woningen en omgeving, wetenschap en technologie voor mensen thuis".

FM-radio heeft zijn plaats in de gemeenschap veroverd

RADIO OP CURAÇAO EEN ZEER BELANGRIJK MEDIUM

(Van een medewerkster)

WILLEMSTAD -- Dezer dagen is verschenen: een onderzoek naar de luistergewoonten op Curaçao, door de internationale organisatie "Stanford Klapper Associates, Inc." uit Puerto Rico. Dat daarbij gebleken is dat de Extra de meest verspreide en meest gelezen krant van de Antillen is, kwam daaruit duidelijk naar voren. Bij de Radio ligt dat minder eenvoudig. Immers de radio is de hele dag in de lucht en de luisteraars draaien hun toestel van de ene zender naar de andere.

Genomen over een heel etmaal, blijken er drie zenders te zijn waar constant veel naar geluisterd wordt. Namelijk: Z 86 -- Radio Hoyer I en Radio Korsou FM. Z 86 is bij dat alles nog altijd de meest beluisterde zender al is het verschil minder groot dan bij de NOS-enquête: van enige jaren geleden. Het blijkt dat ook de andere zenders nu programma's maken die het volk aanspreken. Minder dan 23 pct. haalt Z 86 echter nimmer, terwijl b.v. op zaterdagavond tussen acht en tien zelfs 62 pct. van de luisteraars de zender Z86 zou preferen. Op dat moment betekent dat, dat Z 86 bijna 1,5 maal zoveel luisteraars heeft dan alle andere zenders samen.

RKFM

Opmerkelijk is wel het succes van de FM zender Radio Korsou FM. Deze zender bestaat het zelfs om gedeelten van de dag bijna gelijk te staan met Z86 (20.00--22.00 uur' Z 86 29 pct. Hoyer 29 pct en Radio Korsou FM 26 pct.) terwijl in de avonden Radio Korsou FM zelfs de meest beluisterde zender is, met een percentage dat nog 5 pct. hoger uitkomt dan Z 86.

Jammer is het wel dat speciale uitzendingen, zoals Baseball en Voetbal, niet in het onderzoek betrokken werden. De bewering dat een bepaald station meer luisteraars zou hebben voor Baseball, dan het andere, berust dan ook louter en alleen op wat rekenkundig gegoochel.

Door de cijfers van een hele avond bij elkaar te gooien en door drie te delen en daarop de baseballreportages te projekteren, geeft wel het resultaat zoals in grote advertenties weergegeven, maar gaat dan voorbij aan het feit dat daarin ook nieuwsuitzendingen e.d. zitten besloten. Bovendien zouden de luisteraars dan eerst gelijkelijk naar Hoyer I en Z 86 luisteren (ieder 29 pct) waarna een groot gedeelte van hoyerluisteraars om tien uur ineens het eind via Z 86 zou willen horen.

Houden we ons aan de nuchtere cijfertjes, zoals die in de tabellen te vinden zijn, dan blijken Z86 -- Radio Hoyer I en Radio Korsou FM de drie groten te zijn, met Z86 voorop. Alle drie zijn ze ook kwa belangstelling gelijkelijk over de diverse leeftijdsgroepen verdeeld.

VENEZOLAANSE STATIONS

Een teken aan de wand zou moeten zijn dat de Venezolaanse stations, die vroeger nauwelijks meespeelden, nu samen 17 pct. van de luisteraars trekken. Dat is bijv. meer dan Radio Caribe dat maar 16 pct. haalt.

Radio Korsou FM heeft ook afgerekend met de idee dat FM Radio alleen maar voor achtergrondmuziek bedoeld is. De directie van Radio Korsou FM zegt (terecht menen wij) dat FM radio gewoon radio is met een beter geluid en ongestoorde ontvangst. Dat het publiek het ook zo ziet moge blijken uit het feit dat Radio Korsou FM, grote delen van de

dag een uitsluitend informatieve zender ruim 5 2/3 maal zoveel luisteraars heeft als de andere FM zenders op Curaçao, die uitsluitend muziek uitzenden.

Een ander punt dat naar voren komt is het feit dat acht zenders voor een klein eiland als het onze misschien wat te veel is. Er zijn zelfs momenten van de dag dat bv Z 86 het moet doen met goed 5000 luisteraars. De laatste tijd horen we nog al veel over het verstrekken van meer zendvergunningen door de overheid. Hopelijk kijkt de overheid alvorens een beslissing te nemen ook eens in dit rapport van Stanford Klapper Associates, Inc. Nog meer zenders zal per zender minder luisteraars en dus minder inkomen betekenen. Dat zal onherroepelijk leiden tot een achteruitgang in kwaliteit. Dat kan nimmer de bedoeling zijn.

Een ander punt dat duidelijk naar voren komt is het feit dat de bevolking van Curaçao niet, zoals wel eens wordt beweerd, alleen maar oppervlakkig is en oppervlakkige zaken wil horen. Discussie-, praat- en informatieve programma's op Caribe (16pct) Radio Hoyer I (24 pct.) en Radio Korsou FM (32 pct.) halen een fantastische luisterdichtheid.

Nederlands

Ook de belangstelling voor programma's in de Nederlandse taal blijkt veel groter dan werd gedacht. Op het moment in de ochtenduren dat Radio Hoyer II en Radio Korsou FM in het Nederlands uitzenden, blijkt maar liefst 26 pct. van ALLE luisteraars zo'n Nederlandstalige nieuwsuitzending te prefereren (Hoyer II -- 12 pct. -- Radio Korsou FM 14 pct) In de middag uren is dat een fractie minder: Hoyer II -- 6 pct. en Radio Korsou FM 13 pct (Op een tijd dat Z86 het belangrijkste bulletin uitzendt en dan ook 55 pct. trekt).

Al met al een verhelderend rapport.

Opening Akademisch Jaar 1983-1984

PROF. ROMER VERWACHT GEEN SPOEDIGE VERZADIGING LOKALE MARKT VOOR JURISTEN

WILLEMSTAD - In zijn rede ter gelegenheid van de opening van het Akademisch Jaar 1983-1984 - waarvan wij gisteren een deel publiceerden - zei Rector Magnificus Prof. Dr. René Romer dat ofschoon hij het niet eens is met degenen die stellen, dat met de verdoorgevoerde autonomie van de faculteiten het begrip universiteit niet meer dan een verzamelbegrip is geworden voor zelfstandig naast elkaar functionerende entiteiten, is het een feit dat onderwijs en onderzoek voornamelijk, zo niet uitsluitend, op het niveau van de faculteiten plaatsvinden.

Prof. Romer wilde dan ook zijn toehoorders de specifieke ontwikkeling binnen de verschillende faculteiten niet onthouden.

GEDURENDE het afgelopen academisch jaar heeft de Sociaal Economische Faculteit zich vooral gebogen over interne problemen die betrekking hadden zowel op het studieprogramma als op de organisatie. Wat betreft het studieprogramma is de faculteit een voorstander van de uitbreiding van de afstudeermogelijkheden en naast bedrijfskunde en bestuurskunde ook economie en "accounting" als afstudeerinrichting te introduceren. De plannen verkeren nog in een pril stadium.

Sociaal

Economische Faculteit

Hoewel cijfers dikwijls weinig interessant kunnen zijn, kunnen zij anderzijds aardige bijzonderheden aan het licht brengen. Zo is het feit dat in de Sociaal Economische Faculteit 188 studenten stonden ingeschreven een vrij droog gegeven. Interessant is het echter te kunnen constateren dat van deze studenten er 18 (dat is 9 pct.) uit Suriname afkomstig waren tegen 11 (dat is 5 pct.) uit Aruba. Van deze 18 studenten waren er slechts 6 die na de gebeurtenissen van 8 december j.l. naar Curacao waren gekomen. Er werden 12 bullen uitgereikt.

In feite kon hiermee niet in de behoefte van het bedrijfsleven aan Bedrijfskundigen worden voorzien. De meeste bedrijfskundestudenten krijgen in hun laatste jaar al een baan aangeboden, wat het afstuderen niet zelden vertraagt.

Faculteit der

Rechtgeleerdheid

Het academisch jaar 1982-1983 is voor de Faculteit der Rechtsgeleerdheid zowel op onderwijskundig als op personeelsgebied een enerverend jaar geweest. In het afgelopen jaar hebben 29 personen een doctoraal bul behaald. Op 18 februari werd de honderdste bul uitgereikt. Het totaal aantal uitgereikte doctoraal bullen in de afgelopen 12 jaar bedraagt nu 120! Van deze 120 afgestudeerde juristen zijn er op dit moment 101 werkzaam op de Nederlandse Antillen, vertrokken er 9 naar het buitenland (Nederland en Verenigde Staten), terwijl 10 afgestudeerden door allerlei omstandigheden (pensioen, verdere studie, overlijden, huwelijk en dergelijke) geen deel hebben genomen c.q. nog niet deelnemen aan het arbeidsproces.

De afgestudeerden hebben over het algemeen zeer spoedig - de meesten al voor het afstuderen - een werkring kunnen vinden. Hoewel tot dusverre nog geen sprake is van verzadiging van de arbeidsmarkt, lijkt enige terughoudendheid ten aanzien van toekomstige afgestudeerden op z'n plaats in verband met de

huidige financieel-economische situatie. Met name de zogenoemde off-shore sector (Trustkantoren en Trustafdelingen van banken) heeft in de achter ons liggende periode aan zo'n 20 afgestudeerden een werkring geboden. Of deze sector ook in de toekomst een relatief grote "afnemer" van juristen zal zijn, valt niet met enige zekerheid te zeggen.

Gelet echter op de nog steeds grote behoefte aan kader, mede gelet op de staatkundige ontwikkelingen hier te lande, en het relatief grote aantal uit Europa afkomstige juristen is niet te verwachten dat de arbeidsmarkt voor juristen spoedig verzadigd zal zijn.

Eerstejaars

studenten

Het aantal ingeschreven eerstejaarsstudenten bereikte dit academisch jaar een record aantal n.l. 81. Hierbij dient echter vermeld te worden dat dit aantal van 81 in gunstige zin beïnvloed is door de op 10 september 1982 begonnen nieuwe studierichting Antilliaans Fiscaal Recht, waarvoor zich 16 nieuwe eerstejaars studenten aanmeldden.

Ook de op 10 januari 1983 aangevangen post-doctorale opleiding Notarieel Recht, duur 1 1/2 jaar, opleidende tot kandidaat-notaris bleek in een behoefte te voorzien. Er schreven 30 afgestudeerden c.q. bijna afgestudeerden in: 22 op Curacao en 8 op Aruba.

Wat betreft de studierichting Antilliaans Fiscaal Recht werd in samenwerking met de vakgroep Belastingrechtelijke vakken van de Juridische Faculteit van de Rijks Universiteit te Leiden, de Directeur der Belastingen van de Nederlandse Antillen, de heer Oscar Steenbaar R.A., en de heer E. Flores R.A. docent van de Sociaal Economische Faculteit, het studieprogramma opgesteld.

Vervolg opening Academisch jaar

Niet onvermeld mag blijven dat de eerste "lichting" fiscaal-rechtelijke studenten zich op meer dan voortreffelijke wijze heeft ingezet om deze studierichting (mede) gestalte te geven. Na veel voorbereidend, voornamelijk organisatorisch, werk werd zoals reeds vermeld, op 10 januari 1983 begonnen met de eerste en in beginsel éénmalige post-doctorale opleiding Notarieel Recht in de Nederlandse Antillen.

Het onderwijs in deze ongeveer 1 1/2 jaar durende opleiding wordt hoofdzakelijk verzorgd door Nederlandse gast-hoogleraren, en mr. E.L. Joubert docent Handelsrecht aan de Juridische Faculteit van de Universiteit van de Nederlandse Antillen.

Zoals in voorgaande jaren terecht werd opgemerkt, is een opvallend kenmerk van het studentenbestand van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid dat velen van hen pas op latere leeftijd zijn gaan studeren. Hoewel de faculteit zich gelukkig prijst deze oudere studenten de kans te kunnen bieden zich verder te ontplooiën en het werken met deze studenten op zich zeer aantrekkelijk is, had de faculteit toch graag gezien dat meer V.W.O.-leerlingen, die na het behalen van het diploma zich aangetrokken voelen tot de rechtenstudie, zich zouden laten inschrijven.

Door middel van gerichte voorlichtingsbijeenkomsten voor middelbare scholieren en gesteund door de beurzencommis-sie van resp. het Land en het Eilandgebied Curacao, die slechts beurzen afgeven voor juridische studies die op Curacao worden voltooid of, voor zover betreft notarieel recht, worden begonnen, neemt het aantal studenten dat rechtstreeks van het V.W.O., rechten gaat studeren gestadig toe.

Voor het eerst in het bestaan van de faculteit overtrof het aantal eerstejaars studenten met een V.W.O.-opleiding het aantal "part-time" (- 2e kans onderwijs) studenten. Een andere, in het verlengde hiervan liggende, positieve ontwikkeling is dat eveneens voor het eerst in het bestaan van de faculteit het aantal studenten met een V.W.O.-opleiding het aantal studenten dat via het Colloquium Doctum werd toegelaten werd overtroffen. De zojuist geschetste positieve ontwikkelin-

gen gelden niet in gelijke mate voor de dependance van de faculteit op Aruba. De dependance fungeert nagenoeg geheel als zgn. 2e kans onderwijs, d.w.z. geen toename van het aantal V.W.O. leerlingen.

Voorlichtingsbijeenkomsten

Hierboven vermeldde ik de voorlichtingsbijeenkomsten voor middelbare scholieren die door de Juridische Faculteit werden georganiseerd. Ook de Technische Faculteit heeft zich intensief beziggehouden met de scholen waaruit de studenten voor deze faculteit gerecruteerd worden i.c. de HAVO/VWO en de M.T.S.

Hierbij werd o.a. de interesse gepeild voor een technische opleiding bij de UNA, in het bijzonder in de richting Bouwkunde en Civiele Techniek. Bij dezelfde groep potentiële studenten werd ook peiling voor een opleiding "Computer Science" gedaan. De resultaten waren van dien aard dat de instelling van een studierichting "Computer Science" moet worden overwogen.

Uit deze enquête bleek echter ook dat er nogal wat misverstanden zijn bij de leerlingen van het voortgezet onderwijs over de studiemogelijkheden bij de Universiteit van de Nederlandse Antillen en over de aard en het niveau van de verschillende opleidingen. Naar aanleiding daarvan is door de Universiteitsraad besloten een voorlichtingsfolder uit te geven met de meest relevante gegevens over ons instituut. De folder is reeds voor de vakantie uitgedeeld onder de leerlingen van de HAVO/VWO scholen en de M.T.S.

Technische Faculteit

Naast de normale onderwijstaken werden door de Technische Faculteit verschillende vormen van extra-muraal onderwijs verzorgd.

Prof. Romer noemde al de 3-daagse betonseminar, die op elk van de drie Benedenwindse Eilanden werd gehouden. Genoemd moeten ook worden de cursus microprocessoren voor docenten van de lagere en middelbare technische school en tenslotte het zeer geslaagde sym-

posium, met als thema "Housing and Physical Planning", dat zowel op Curacao als op Aruba werd gehouden.

Het aantal afgestudeerden aan de Technische Faculteit bedroeg in het afgelopen studiejaar 6, waarvan 2 in de afdeling Electrotechniek en 4 in de afdeling Werktuigbouwkunde. Voor een juiste evaluatie van dit aantal dient er rekening mee gehouden te worden dat de technische opleiding aan onze universiteit in zijn huidige vorm pas in 1978 van start ging. Er waren in totaal 175 studenten in deze faculteit ingeschreven gedurende het academische jaar 1982/83.

Campus

De huisvesting van studenten heeft een gedeeltelijke oplossing gevonden met het gereed komen van de "Campus". Begin 1983 hebben 80 studenten hun intrek genomen in dit fraaie goedge-outilleerde complex dat behalve uit 100 studentenkamers ook over een ruime recreatieruimte en een gezellige cafetaria bestaat.

De officiële ingebruikneming van dit complex vond maandagmiddag, na het uitspreken van de afzedsrede door Ir. R. Gill, plaats met een oecumenische plechtigheid verzorgd door Mgr. W. Ellis en Ds. N. Smith, voorzitter van de Raad van Kerken.

Tot zo ver Prof. Dr. R.A. Romer in zijn rede t.g.v. de opening van het Akademisch Jaar 1983-1984.

Ingezonden

Opdrachten

ALS DE UNIVERSITEIT van de Nederlandse Antillen het nieuwe academisch jaar inleidt met in een diërede de vaststelling dat de professionals op de Antillen als professionele vreemders bezig zijn en aldus belemmerend werken op de ontwikkeling van een eigen architectonisch en cultureel profiel van onze samenleving, dan ontgaat de spreker de essentie van de machtstructuren die de bouw en de bouwwijze op de Antillen beheersen en overschat hij de invloed die de professionals daarin kunnen uitoefenen tot nog toe.

Het is wetenschappelijk onjuist om architectonische uitgangspunten en klimatologische criteria te propageren die voorbij gaan aan de hardzakelijke programma's van eisen waarmee architecten en ingenieurs geconfronteerd worden bij het uitvoeren van opdrachten. Als het Bushiri Hotel als voorbeeld aangehaald wordt is het van belang daarbij te vermelden dat het een eis is voor de financiering van E.E.G.-projecten dat alle of nagenoeg alle materialen uit E.E.G. landen moeten komen en of deze materialen wel of niet geschikt zijn voor onze klimatologische omstandigheden is daarbij gewoon niet de vraag. De opdrachtgever heeft deze eis te slikken als hij zijn projekt gefinancierd wil hebben en de architect deze voorwaarde te accepteren als hij voor de opdracht in aanmerking wil komen en zo veel opdrachten voor architecten zijn er ook niet. Daarbij komt dat ook het ontwerp door de E.E.G. goedgekeurd moet worden.

Het moet ir Ronald Gill als professional toch zijn opgevallen dat terwijl de vele havens in het Caribisch gebied met Portlandcement uit de regio gebouwd worden als het om containerhavens voor de Antillen gaat ineens uitsluitend Hoogovencement daarvoor geschikt blijkt te zijn. Het kan evenmin aan zijn aandacht ontsnapt zijn dat als de Antillen volkshuisvesting gefinancierd willen hebben dat Nederland daarbij als voorwaarde stelt dat de Nationale Woningraad als leidinggevend adviseur optreedt om vervolgens mensen naar de Antillen te sturen in beslissingsbevoegde posities waarvan niet één een academische opleiding heeft. Op Aruba is de intellectuele baggage in orde van opkomst meegebracht

wérd, door degenen die ons de voorbereiding van volkshuisvesting zouden bijbrengen, ontleend aan de opleiding als sportleraar, boekhouder en één met ervaring in de petro-chemie. Het moet toch ter ore zijn geko-

men dat toen deze regering ten einde raad een halfgare jojo van de z.g. technische bijstand op staande voet ontsloeg dat de Nederlandse regering onmiddellijk de ontwikkelingshulp stopzette totdat onze regering onder druk met deze zelfde "experts" de overeenkomst moest voortzetten.

Als onze lokale architecten en ingenieurs, die alles behalve argeloos zijn, hun ideeën willen manifesteren dan zullen ze toch eerst als de deskundigen bij uitstek erkend moeten worden en als zodanig opdrachten moeten krijgen zonder aan handen en voeten gebonden te zijn aan uitheemse voorwaarden die niet noodzakelijkerwijze ons belang voorop stellen.

A propos, aan het mgr Verriet Instituut op Curaçao (1951) is overigens te zien dat de Nederlandse architect Rietveld (1888 — 1964) aan één bezoek aan Curaçao genoeg dacht te hebben, zoals overigens velen met hem. Bovendien is als over cultuurvervreemding gesproken wordt, Rietveld, of all people, wel de laatste die als lichtend voorbeeld ten tonele opgevoerd zou moeten worden. Zijn Schröderhuis uit 1924 in Nederland stond zo ver af van de Nederlandse bouwcultuur dat het toen en tot de dag van vandaag als een curiositeit beschouwd wordt.

ir. WILFRIDO MONZON

NASCHRIFT REDACTIE: In zijn rede heeft ir Gill heel duidelijk aangegeven hoe de financieringsvoorwaarden van Nederland en andere donors hun stempel drukken op de lokale bouwwijze. Juist in het kader daarvan nam hij het Bushiri hotel als voorbeeld. In het krantenverslag is dat ook al op te maken geweest uit de zinsnede "hoe westerse financiële voorwaarden de lokale architectuur domineren".

West End dicht als bioscoop

WILLEMSTAD— West End theater is er binnenkort niet meer. Het gebouw is te koop gesteld en tot de verkoop zijn er intussen wel normale filmvoorstellingen.

Direkteur/eigenaar de heer Mensing wilde niet verder ingaan op de reden waarom het gebouw verkocht wordt en wilde evenmin over de telefoon nadere informatie verschaffen.

West End is al vele jaren in een dusdanige verval geraakt, dat restauratie ervan als theater handenvol geld zal kosten. Vermeldenswaardig is dat met de op handen zijnde sluiting van West End alleen nog het drive-in theater van Job overblijft voor het publiek. Cinelandia sloot niet lang geleden ook al de deuren, terwijl De Tempel bij tijd en wijle alleen nog Filmliga-voorstellingen presenteert.

Bij de sluiting van Cinelandia kwam men er recht voor uit, dat de populariteit van de video de uiteindelijke nekslag was. Dat kan ook het geval zijn bij West End, maar daar wilde de eigenaar geen commentaar op geven.



WILLEMSTAD — In Landhuis Brievenvat werden gisteren aan het eind van de middag opnamen gemaakt door cineast Alex Alberto van het programma "Studio '83" van presentatrice mevrouw Bernadette Halabi, medewerkster van de Napa.

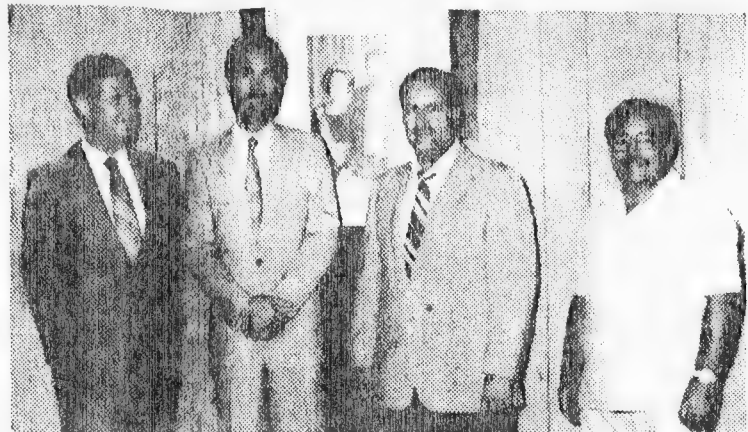
Het worden in totaal acht programma's waarin diverse actuele onderwerpen nader belicht worden. In het eerste programma wordt het vraagstuk "inleveren" nader besproken door mevrouw Halabi met haar gasten drs Cedric Eisdien en ir Dito Abbad (voorgond). Dit programma wordt dinsdagavond om half negen uitgezonden via TeleCuracao.

De algehele coördinatie van het programma is in handen van Uitgeverij Amigoe NV, die daarmee vooruitloopt op de viering van het eeuwfeest van deze krant in 1984. Het programma is voorts financieel mogelijk gemaakt via sponsoring van Enntia Caribe, de Maduro & Curiel's Bank en Pierson, Heldring en Pierson.

Cultuurmiddag in Hubentut 70

WILLEMSTAD — Op zondag 18 september zal er een culturele middag voor de jeugd georganiseerd worden met folkloristische groepen, een goochelaar, poëzievoordrachten en een karateshow. Deze culturele middag zal gehouden worden in het gebouw van Sede di Hubentut 70 in de Penstraat 55 en begint om 3 uur tot 7 uur in de middag.

ORANJESTAD — De heren Van Hesteren en Wittmarschen (links), de vertegenwoordigers van de Nederlandse regering voor ontwikkelingshulp aan de Antillen, brachten gisteren een bezoek aan gezaghebber Pedro Bislip en eilandssecretaris John Booi (rechts). Het bezoek was in verband met het feit dat de heer Wittmarschen binnenkort zijn functie neerlegt. De gezaghebber bracht zijn dank aan de heren Van Hesteren en Wittmarschen voor de bewezen diensten in het kader van ontwikkelingshulp aan Aruba.



De andere Lauffer

Samenstelling: B. Jos de Roo



HET VERHAAL VAN EDWARD DE JONGH (2)

Ik weet niet meer wanneer ik Pierre voor het eerst ontmoette, vast niet tijdens mijn schooltijd. In 1952 gaf ik een veertien-daags tijdschrift uit, „Sapu Abuzador”, een getrouwe imitatie van „Lorito Real”. In het eerste nummer, meen ik, publiceerde ik voor Moederdag „Mama”, een gedicht van Lauffer uit „Patria”. Daags na 'de publicatie verscheen Pierre op mijn kantoor aan de Sterstraat. Hij deelde mij beleefd mee, dat hij gekomen was om mij te verzoeken geen gedichten van hem meer te publiceren. Ik vond het uitstekend en beloofde hem, eveneens beleefd, het publiceren van zijn gedichten in de toekomst te laten. In die tijd hoorde elke schrijver wát blij te zijn, als enig blad iets van hem opnam. Het bevorderde namelijk de toen en thans nog onbetaalbare publiciteit en daardoor de verkoop.

Zo'n twintig jaar later, in 1971, vroeg Pierre mij om een foto voor zijn „Antología di nos literatura” DI NOS, waarin hij enkele verhalen en gedichten van mij wilde opnemen. Als freelance dichtertje was ik verheugd om het idee. Een geschenke-exemplaar mocht ik niet ontvangen. Toen ik mijn gekochte exemplaar kwijt was en dit op een later tijdstip tijdens een van onze toevallige ontmoetingen aan Pierre mededeelde, gaf hij op dichterlijke wijze een zachte wending aan ons gesprek en moest ik noodgedwongen nogmaals naar de boekhandel.

Mijn gedicht „Djepoch” uit de bundel „Capricho” (1955) was geschreven naar aanleiding van de negatieve invloeden van jaccopotten in het algemeen. Ik hoorde het metalisch geraas ervan dagelijks op weg van en naar mijn huis in de Klipstraat. Het kwam uit het clubhuis aan het Brionplein, dat Pierre en zijn vriend Angel Nieuw erop na hielden. Toch nam Pierre in zijn boekje „Mi Lengua” — overigens zonder mijn toestemming — stukken van mijn werkje als



leermateriaal voor de kinderen op; met mijn onuitgesproken goedkeuring achteraf.

Echt een vriend van Pierre ben ik niet geweest. Het respect voor elkaar stond bij ons voorop. Ik heb in feite nooit met hem van mening verschild, hi accepteerde mijn milde kritiek als eerlijk.

In de oorlogstijd, toen Pierre om de dienstplicht te ontlopen, politie-agent was, had ik als burgerwachter wel eens en passant met Pierre van doen gehad, en wel tijdens onze nachtelijke tochten in een donkere stad, wanneer onze patrouilles elkaar toevalligerwijs kruisten. Hij vroeg dan eerst, als te doen gebruikelijk onder dienstdoenden, maar dan parmantig schertsend: „Hein bisonterheiten!” Maar ik denk niet dat Pierre met zijn knuppel toen al als dichter bekend stond.

Pierre's eerste publicatie was een kort verhaal, „Carmen Molina”. Zo'n tien jaar geleden kreeg ik het boekje te leen. Toevallig moest ik toen om het een of ander bij Pierre langs. Hij woonde toen nog recht tegenover de poort van

het katholieke kerkhof op Berg Altana. Ik legde hem zijn oudste schepping voor. Hij was hevig verrast, had zelf geen enkel exemplaar van het boekje meer, en toonde het meteen aan zijn tweede vrouw, die zich onmiddellijk op een stoel liet zakken en nieuwsgierig begon te grasduinen. Pierre wilde het boekje coûte que coûte behouden, maar het kon écht niet, want zonder de nodige aftroggeling zou ik het zélf niet eens gehad hebben. Hij kon zich tenslotte met een fotocopie tevreden stellen.

Bij de begrafenis van Pierre te Bottelier mocht ik als „cordon-drager” de kist vanuit de kapel naar de grafkelder helpen tillen. Van de traditionele zes dragers, allen jongens uit ons letterwereldje, was mijn positie linksachter. Rechts van mij tilde Kees Martina. Toen de kist bijna geheel de kelder binnen was en de vier voorste dragers zich reeds verwijderd hadden, was het de beurt aan Kees en mij Pierre het verlossende stootje toe te dienen. Kees gaf een douw met links, maar de kist bleef op zijn plaats. Ik realiseerde mij dat een en ander met kracht diende te geschieden. Ik gaf, zonder te merken dat Kees hernieuwde kracht uitoefende, een flinke stoot met rechts. Het hoofdeinde sloeg met een hevige bons tegen de achterwand van de grafkelder, met welke akte wij aan Pierre's voorwaarde in „Mi ta kansá” ergens toch hebben voldaan: „Ora boso caba benta tera/Riba mi i tapa mi buracu,/No keda para spera/Ningun discurso o co'i macacu/Di cualquier comediante Cu kier haci su mes interesante...”

Voor allen die een gezin hebben, levenservaring en gezond verstand, kan het niet anders, of het leven van Pierre moet een ziels-verlamme wisselwerking zijn geweest van hevige levens-drama's en blinde liefde voor taal en land. Een oudere Pierre-kenner zei eens tegen mij: „Pierre is het prototype van een unieke eenling. Hij had geen vrienden in de zuivere zin des woords.” Voorwaar een oordeel om over te piekeren.



BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

Vrijdag 16 september 1983

UNIVERSITEIT
VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN*Uitnodiging*

Ter gelegenheid van het officieel in gebruiknemen van haar vleugelpiano zal in de aula van de UNA op zaterdag 17 september 1983 een feestconcert worden gegeven met Magdalena Kuhn, fluit en Harold Martina piano.

Het programma bestaat uit werken van Blavet Haydn, Rivier, Beethoven en Chaminade.

Iedereen is van harte welkom.

Plaats: Aula van de UNA —
Jan Noorduynweg 111

datum: 17 september 1983

tijd: 20.30 uur.

Toegang vrij.

Rector-Magnificus.



BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

Vrijdag 16 september 1983



Door het Departement van Onderwijs is onlangs uitgegeven een publikatie getiteld:

"DE TAALSITUATIE IN DE NEDERLANDSE ANTILLEN TEN TIJDE VAN DE EERSTE ALGEMENE VOLKS- EN WONINGTELLING".

Deze publikatie bevat interessante gegevens over de talen die er doorgaans thuis gesproken werden en over het bereikte opleidingsnivo van de bevolking binnen elke taalgemeenschap.

De publikatie is te bestellen a f. 16.00 per exemplaar bij het Departement van Onderwijs,

op Curaçao : Afd. SOTA — Sta. Rosa 48 --
Tel. 674466

op Aruba : Dept. van Onderwijs --
Frankrijkstraat 3 -- tel. 23360.

op Bonaire : Dept. van Onderwijs --
Bestuurskantoor -- tel. 8330.

op St. Maarten : Dept. van Onderwijs
Backstreet 30 -- tel. 3296.

VRIJDAG 16 SEPTEMBER 1983

Eerbetoon aan
Shon Cola Susana

WILLEMSTAD — Als hulding aan de 50-jarige loopbaan van de heer Nicolaas Susana, Shon Colá, als Tambú-zanger wordt er op 30 september een programma georganiseerd dat getiteld is "Homenaje na Shon Colá". Het geheel is georganiseerd door de afdeling Cultuur van het eilandgebied Curaçao en zal gehouden worden in hóffi di Popo Hoyer op Barber van half negen tot elf uur 's avonds.

ZATERDAG 17 SEPTEMBER 1983

Studio '83
dinsdag
de lucht in

WILLEMSTAD — Een nieuwe serie, bestaande uit acht programma's, zal dinsdag 20 september de lucht ingaan bij Tele Curaçao. In het programma wordt dieper inggaan op verschillende actuele thema's die de nodige discussie's en emoties hebben opgewekt.

Het programma dat de naam "Studio 83" draagt zal op elke derde en vierde dinsdag van de maand de lucht in gaan. De gasten zullen op een open wijze de thema's analyseren om zodoende te komen tot een bijdrage in de oplossing.

De gasten voor het eerste programma op dinsdag 20 september zijn de heer Dito Abbad, architect en Cedric Eisdén, docent aan de Universiteit.

De productie en presentatie is in handen van Bernadette Halabi met medewerking van Jaques Visser en Marielle Capello. De coördinatie is in handen van de Amigoe.

Naar paleizen uit het slijk

Avontuurlijke archeologie

Alhoewel de archeologie als verschijnsel al een respectabele ouderdom heeft, is de werkelijk wetenschappelijke ontwikkeling ervan van recent datum. Is de hedendaagse archeoloog een wetenschappelijk opgeleid iemand, die zich gesteund weet door allerlei moderne technieken m.b.t. bijvoorbeeld het dateren van zijn vondsten, zijn voorgangers hadden het een stuk moeilijker. Bij het gebrek aan kennis speelde het gezond verstand een zeer belangrijke rol, terwijl — wanneer men met anderen te maken had — het goed vertrouwen van belang was.

Naar paleizen uit het slijk van F.L. Bastet schetst ons enkele hoofdstukken uit de geschiedenis van de archeologie: geïsoleerde vondsten (de twee bronzen strijders die enkele jaren terug in zee bij het Zuid-Italiaanse Riace werden opgedoken), de reizen (en beschrijvingen daarvan) van verzamelaars van archeologisch materiaal, de lotgevallen van bijzondere vondsten door de eeuwen heen en bijna ongelofelijke falsificaties.

Vooraf dat laatste onderwerp levert leerzame verhalen op. Wanneer de archeologie geconfronteerd werd met een bijzondere vondst, was het niet meer dan logisch dat enthousiast gezocht werd naar meer van dergelijke objecten: musea waren bereid tegen contant geld "showstukken" op te kopen, het land uit te smokkelen, enz. Dat de voedingsbodem zeer geschikt was voor oplichterspraktijken bleek achteraf maar al te vaak. Goedwillende opkopers voor de

grootste musea lieten zich keer op keer beetnemen door lieden die wisten wat voor "vondsten" gewaardeerd werden door de opkopers. De geheimzinnigheid rondom de aankopen en niet zelden het tegen de wettelijke bepalingen in het land uitsmokkelen van het kunstvoorwerp, boden de oplichters een ideale werkomgeving. Waren zij eenmaal in staat hun slag te slaan, dan hoefden zij niet op vervolging te rekenen: de beetgenomenen waren medeplichtig geweest aan bijv. smokkel van kunstvoorwerpen en zouden het niet in hun hoofd halen tot rechtsvervolging over te gaan.

De beschrijvingen van Bastet laten zich vlot lezen en geven de lezer een beeld van het vallen en opstaan van de archeologie door de laatste eeuwen heen. Eeuwen van "eerlijke" verzamelaars, snobisten, patriotten, wetenschappers die zich op de meest doorzichtige wijze bij de neus lieten nemen, lieden zonder begrip voor de waarde van hetgeen zij voor zich hadden. Grappig zijn ook de verhalen over de eindeloze discussies over de "echtheid" van een vervalsing: eenmaal bij de neus genomen en na het uitgeven van immense sommen geld, duurde het niet zelden jaren alvorens erkende wetenschappers of grote musea hun verlies durfden erkennen.

Naar paleizen uit het slijk is als het ware archeologie bedreven op de archeologie zelf en als zodanig zal het de belangstelling hebben van een ieder met interesse voor deze tak van de wetenschap. Daar komt nog bij dat Bastet haarscherp de gebeurtenissen beschrijft, de personages tekent om zo het leesplezier alleen nog maar te vergroten!

CAREL DE HASETH

F.L. Bastet: Naar paleizen uit het slijk, Wandelingen door de antieke wereld. Querido, 1983. ISBN 90 214 5126 3.

Kort bestek

PAPIAMENTU

Onder de titel **Papiamentu, problems and possibilities**, verscheen onlangs bij de Walburg Pers een bundeling van een zestal lezingen die tijdens het in juni 1981 door het IPEP en de UNA georganiseerde congres **Papiamentu: Problema i Posibilidat** werden gehouden. De uitgave werd mogelijk gemaakt door de Maduro & Curiëls Bank ter gelegenheid van haar 65-jarig jubileum.

Terwijl eerder al de lezing van Mevr. Prins-Winkel door

het IPEP als aparte uitgave in het **Papiamentu** verscheen, is **Papiamentu, problems and possibilities** in het Engels opdat het thema ook buiten de Antillen toegankelijk zal zijn voor belangstellenden.

Deze keurig verzorgde uitgave heeft misschien wel wat lang op zich laten wachten, maar dat neemt niet weg dat het een waardevolle bijdrage is aan de studie van het Papiamentu. Het verdient navolging van anderen om lezingen, congressen, e.d. over het Papiamentu opeen soortgelijke wijze vast te leggen. Niet alleen omdat het gesproken woord vervliegt, maar ook omdat niet iedereen altijd de tijd heeft of in staat is om dergelijke bijeenkomsten bij te wonen. De studie van het Papiamentu nu en in de toekomst zal baat hebben bij het vastleggen van de gegevens!

PROF. WINKEL

Essays dedicated to Prof. Dr. Carlos A. Winkel on the occasion of his retirement, een uitgave van het St. Elisa-

Papiamentu

PROBLEMS & POSSIBILITIES

NELLY PRINS WINKEL
Educational Myths, Ideals and Realities

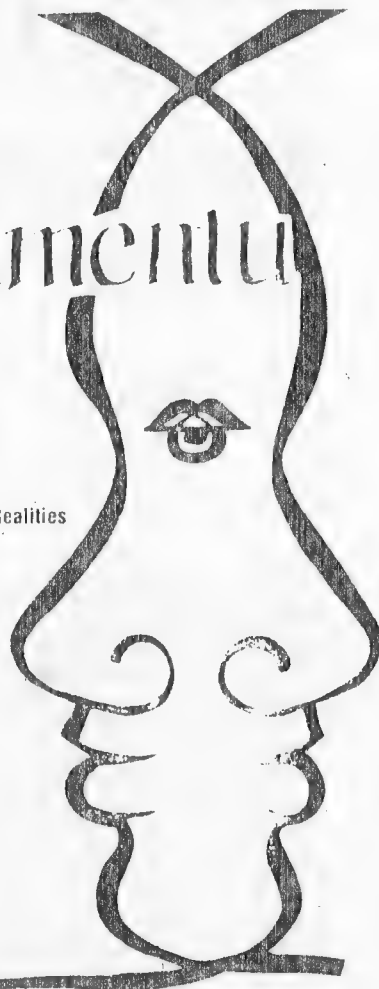
M. C. VALERIANO SALAZAR
Papiamentu reading instruction

ENRIQUE MULLER
Some specific rules in the
Papiamentu syntax

LUIS H. DAAL
Ghosts from the past, spectres
of tomorrow

ROGER W. ANDERSEN
One norm or several?

RAUL ROMER
Papiamentu tones



Published on occasion of the 65th anniversary of
MADURO & CURIEL'S BANK

beth Hospitaal op Curaçao, is de titel van het "liber amicorum" dat in april j.l. aan professor Winkel werd aangeboden bij zijn afscheid van het ziekenhuis. De, nu in een handelseditie verkrijgbare, uitgave bevat artikelen op medisch terrein die rechtstreeks of zijdelings betrekking hebben op de persoon van Professor Winkel en zijn specialisme, de kindergeneeskunde. De bijdragen werden geschreven door vrienden-collegae van de scheidend hoogleraar, zowel uit Nederland als uit Curaçao.

Edgar
Cairo:

Verdrukte minderheden

In 1978 publiceerde de al jaren in Amsterdam wonende, van Suriname afkomstige auteur Edgar Cairo niet minder dan vijf werken, in 1979 drie en in 1980 zelfs zes. Dat hoge tempo kon hij niet volhouden, zodat vanaf 1981 zijn publicatiedrift wat geluwd leek. Dat jaar verscheen er slechts één uitgave, en in 1982 verschenen een poëziebundel en een roman: **Dat vuur der grote drama's**. Wie deze vijf centimeter dikke, 474 bladzijden tellende roman leest, mag wel verheugd constateren dat de mindere produktie de kwaliteit ten goede komt. In twee maanden tijds is er uit de pen van Cairo een bijzonder werk ontstaan over de Surinamers in Nederland en hun verhouding tot de 'inboorlingen' (zoals Cairo de Nederlanders aanduidt).

In 1979 voerde Cairo in **Koewatra Djodjo / In de geest van mijn kultuur** een pleidooi voor begrip voor de Surinamers en hun cultuur in het discriminerende Nederland. Nu gaat hij in **Dat vuur der grote drama's** veel verder door er ook andere 'aanboorlingen' als iemand uit Afrika en buitenlandse werknemers uit de Middellandse-Zeelanden, en de koloniale historie van de Nederlanders bij te betrekken. De roman speelt beurtelings in het Amsterdam van de laatste jaren en bij de Hernnhutters in de zeventiende eeuw in Berbice, met hun bekeringspogingen van Indianen en negers.

Cairo onderneemt zo een speurtocht naar de positie van de minderheidsmensen in verleden en heden, waarbij het verleden de oorzaak ervan is dat het er in het heden zo slecht voorstaat met iedereen die in een minderheidspositie verkeert. Hij daalt daarbij niet af in de psyche van de individuele hoofdfiguur, maar beschrijft (zeer on-Nederlands) de sociale groepering waarvan het individu slechts exemplarische exponent is.

Aan het eind van de historische draad wordt de zeventiende-eeuwse zendingspost verwoest tijdens de grote slave-

nopstand in Berbice van 1763 en raakt de in twee culturen (één door afstamming en één door opvoeding) wor(s)telende Matthias zo verward dat hij zijns ondanks de zijde van de blanke kolonialen 'kiest'. De twintigste-eeuwse At- en Nederlandse racisten en het gezag anderzijds. Het boek eindigt met zijn vlucht uit Nederland naar Suriname en vandaar verder. Hij is zo verward dat hij nergens meer terecht kan en als een moderne Ahasveros zich slechts steeds verder opgejaagd voelt.

Voor wie eenmaal losgeraakt zijn van land en cultuur, historie en familie is de enige weg de vlucht, ver van de eigen mensen, naar de onherroepelijke geestelijke ondergang. Dat is geen opwekkende spiegel die Cairo zijn lezers voorhoudt, maar wel één die door de vertelwijze overtuigend werkt. Hij beschrijft niet alleen gebeurtenissen die tot die visie leiden, maar evocert deze ook met lyrische gedeelten in poëzie en proza in verschillende talen.

Hij heeft zich daarbij wel zeer intensief bezig gehouden met zijn stof die enorm veel historische en politieke bijzonderheden bevat en mythische uit de oude Surinaamse slavencultuur. De taal die hij daarbij hanteert is een wat gematigder 'Caitojaans' dan hij in vorige werken hanteerde.

Edgar Cairo draagt zijn roman op "Aan de diskriminerende meerderheid van het literaire wereldje in Nederland" en geeft hem een motto van Selma Traagbraaf, een onbetekenend schoolmeisje, mee: "Elk volk krijgt de plaats die het verdient. Terecht! Elke minderwaardige verdient de plaats die hij krijgt toebedeeld. Eveneens terecht. Is

zo zijn dingens nu eenmaal, is zo zijn dingens..."

Uit deze citaten blijken zowel woede en teleurstelling, als sarcasme en relativiserende humor. Deze laatste stijlmiddelen worden het hele boek door volgehouden. Cairo schrijft zijn verbijstering over de mens die niet in vrede met de ander kan samenleven van zich af.

Wie door de vorige romans nog sceptisch stond tegenover Cairo's schrijverschap kan zeker nu van overtuigen dat Cairo echt tot de groten behoort...

Dat vuur der grote drama's is een roman om in details en grote lijn, van het overrompelende begin tot het intrigerende einde te genieten!

WIM RUTGERS

Edgar Cairo: *Dat vuur der grote drama's*
In de Knipscheer, Haarlem
1982, 474 blzz.
I.S.B.N. 90 6265 117 8



Rijkdom vastgelegd in Antilliaans vogelboek

"Het is triest dat de waardering voor de natuurlijke schoonheden van de eilanden en de behoefte om de vogelstand en de natuurgebieden in stand te houden, slechts zelden worden aange troffen onder Antillianen". Deze harde uitspraak doet professor Voous in de inleiding van zijn nieuwe vogelboek: "Birds of the Netherlands Antilles". Zo maar een kreet van een Hollandse professor die "wel eens" op de Antillen is geweest? We hebben toch zeker het Christoffelpark, het Washington park en het Arikok park? Saba is in zijn geheel een natuurpark en de Quill en sommige plekken op St. Maarten bevatten veel natuurschoon. Inderdaad, maar wat gebeurt er buiten die beschermde gebieden? Iedereen kent het beeld van jongetjes langs de kant van de weg, leguanen met bebloede koppen voor zich uit houdend; net geschoten met de katapult. Elke week zie je nieuwe kale plekken op de heuvels ontstaan waar de cunucu is "schoon gemaakt" alsof planten en bomen vuilnis zijn. De erosie en de geiten zorgen er dan wel voor dat zo'n plek ook "schoon" blijft. Elk jaar weer worden er jongen uit de nesten van de lora's op Bonaire geroofd en verkocht. Ben je zo gelukkig het nest van een parkiet te ontdekken dan heb je grote kans dat bij het volgende bezoek het nest leeg is gehaald. De vele parkieten die thuis in veel te kleine kooien zitten getuigen van de marktwaarde die deze vogel heeft.

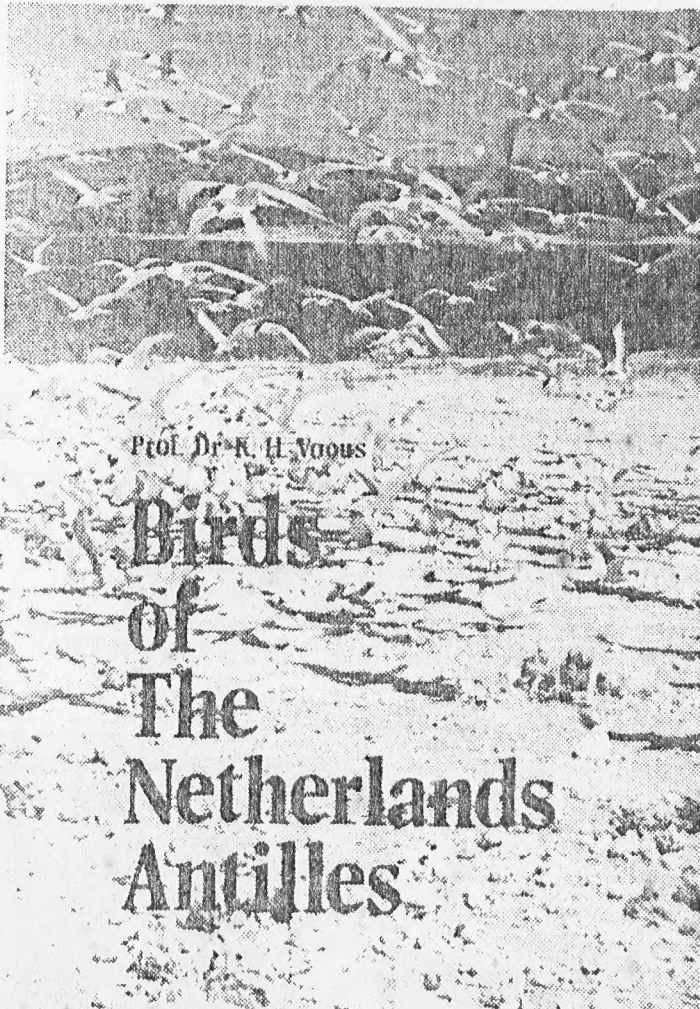
Enkele jaren geleden mocht ik een excursie van Nederlands vogelliefhebbers op Curacao begeleiden. Ze waren wild enthousiast over de vogelrijkdom die ze zagen. Het is triest om dan te moeten ervaren dat Antilliaanse kinderen de meeste vogels niet eens kennen. De interesse voor dieren blijkt te stoppen bij de vragen "Is het te eten?" of "Voor hoeveel kun je het verkopen?". Het besef dat met het vernielen van de natuur ook het leefmilieu van de mens wordt aangetast breekt bijzonder langzaam door. Geen wonder dat Voous zijn inleiding vervolgt met: "Niettemin is natuurbescherming dringend nodig om de delicate balans van het eilandsleven te behouden als het al niet hersteld moet worden".

Maar is natuurbescherming geen luxe, zeker in ontwikkelingslanden waar de mensen zelf nog hard voor hun bestaan moeten vechten? Dit lijkt zo, maar het punt is juist dat dit bestaan onverbreekbaar verbonden is met de natuur. Te vaak worden grootse projecten opgezet waarbij gouden bergen beloofd worden terwijl het resultaat na een aantal jaren slechts kale bergen zijn waar geen grassprietje meer op kan groeien. Het groots opgezette papier-project in het Braziliaanse Amazone-gebied is daar weer een mooi voorbeeld van. Men onderschat de economische waarde van de natuur. Vaak brengt een goed beheerd natuurgebied meer geld op uit het toerisme dat het aantrekt dan wanneer er een noodlijdend landbouwbedrijf op gevestigd zou worden. We hebben een schoolvoorbeeld hiervan in de ontwikkeling van Bonaire met zijn duik-toerisme dat jaarlijks duizenden natuurliefhebbers trekt.

Indien een schrijver in zijn inleiding stellingen poneert als de hiervoor genoemde dan mag men verwachten dat het boek geschreven is met de bedoeling dit natuurbesef te ontwikkelen of aan te wakkeren. Voldoet "Birds of the Netherlands Antilles" aan deze verwachting? Laten we eerst eens kijken hoe dit boek tot stand is gekomen.

Professor Voous, een wereldbekende ornitholoog, heeft altijd een zwak gehad voor het Caraïbische gebied. Hij heeft vele malen deze eilanden bezocht waarbij hij een netwerk van vogelliefhebbers opbouwde dat hem voortdurend voorzag van nieuwe informatie over de avifauna hier. Verschillende studenten hebben onder zijn leiding onderzoeken verricht in dit gebied. Toen Voous' "De vogels van de Nederlandse Antillen" in 1955 verscheen was het in kringen van natuurliefhebbers prompt een besteller.

Dit werd mede veroorzaakt doordat er op dat moment nog geen goede vogelgids van dit gebied bestond. Hoe succesvol dit boekje was blijkt wel uit het feit dat, hoewel het al sinds 10 jaren was uitverkocht, er nog steeds naar gevraagd werd. Dit was ook de reden dat besloten werd er een uitgebreide herdruk van te laten verschijnen. Ondertussen zijn er echter meer vogelboeken over dit gebied verschenen met als nieuwste aanwinst in 1978 "A guide to the birds of Venezuela" door R. Meyer de Schauensee en W.H. Phelps, dat de Venezolaanse avifauna uitgebreid behandelt. Is hiermee het boek van Voous niet overbodig geworden? Zeer zeker niet. De fauna van onze eilanden is namelijk uniek, niet alleen in het aantal soorten dat er voorkomt maar vooral in



de samenstelling die van eiland tot eiland verschilt.

Niet voor niets worden eilanden beschouwd als de natuurlijke proeftuinen van de evolutie. Een aantal van de hier voorkomende vogels behoren tot endemische ondersoorten, d.w.z. dat ze nergens anders ter wereld voorkomen. Daar komt nog bij dat de Benedenwindse eilanden op de migratieroutes liggen van zowel Noord- als Zuid-Amerikaanse trekvogels, zoals de geelsnavelkoekoek die in deze tijd weer overal opduikt. Het Venezolaanse boek is bovendien anders van opzet. Het bevat veel afbeeldingen met daarnaast een korte beschrijving van elke soort. Voous geeft minder afbeeldingen maar het boek biedt veel meer dan alleen een gids waarin een bepaald vogeltje kan worden opgezocht. Bij elke soort wordt uitgebreid beschreven waar de vogel voorkomt, wat hij eet, wanneer hij broedt enz. Op deze manier krijgt iedere lezer een duidelijk beeld van de levensgewoontes en de bijzondere aanpassingen van elke soort aan het speci-

fieke milieu van onze eilanden. En dit maakt het boek juist zo waardevol. Niet alleen de professionele of amateur ornitholoog zal in dit boek het door hem of haar bespiede vogeltje terug kunnen vinden, maar iedereen die iets meer wil weten over onze natuur zal dit boek een rijke bron van informatie vinden. Door het gewoon wat door te bladeren kan iedereen een duidelijk inzicht krijgen in hoe de vogelwereld op de eilanden in elkaar zit.

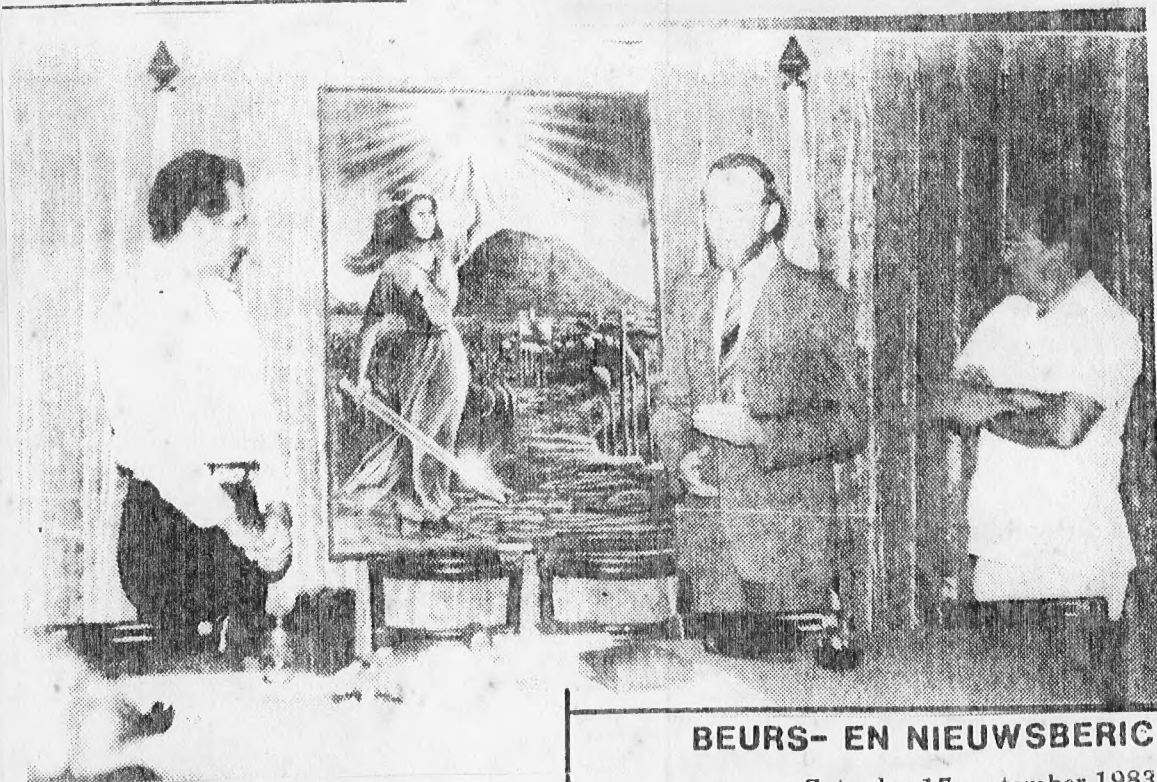
En daarmee is ook de eerder gestelde vraag beantwoord: Dit boek kan inderdaad in hoge mate het milieu-bewustzijn stimuleren. Uit het geschrevene blijkt duidelijk de liefde, het geduld en de nauwkeurigheid waarmee de vogels zijn waargenomen en door het te lezen wordt veel van dit gevoel voor de natuur overgedragen. Het boek is in het Engels geschreven, ongetwijfeld uit commerciële overwegingen. De markt voor dergelijke boeken is altijd al klein en om deze markt te vergroten is getracht het boek ook voor toeristen en voor andere landen in de regio aantrekkelijk

te maken. Het is in duidelijk, gemakkelijk te begrijpen Engels gesteld, hoewel het vakjargon zo hier en daar wat ondoorzichtig kan zijn. (Wat te denken van het mannetje fregatvogel die in de paartijd rondvliegt met een "inflated gular pouch"?). Verheugender nog is het feit dat er een papiaments-talige versie op stapel staat, waardoor het boek gemakkelijker bruikbaar zal zijn op scholen e.d. De platen in het boek zijn gedeeltelijk overgenomen uit de eerste vogelgids, gedeeltelijk nieuw bijgemaakt door dezelfde schilder als dertig jaar geleden. Het is verbazend dat na zoveel jaren de nieuwe platen qua stijl niet zijn te onderscheiden van de oude. Beide geven de vogels uiterst nauwkeurig weer. De Walburg Pers verdient weer een compliment dat het deze publikatie heeft aangedurfd.

Tot slot: de afbeelding op het kapt onderstreept nog eens de waarschuwing van professor Voous: Het is een foto van de broedkolonie van geelsnavelsterns op het eilandje in de Jan Thiel baai. Deze geelsnavelsterns zijn echter al sinds 1960 van dit eilandje verdreven.

BART DE BOER

*Prof. Dr. K.H. Voous:
Birds of the Netherlands Antilles
De Walburg Pers, 1983.*



ORANJESTAD — **MEP-leider, Betico Croes**, mocht gisteren een aantal artikelen in ontvangst nemen. Als vertegenwoordiger van het Bestuurscollege — zoals tijdens de aanbidding aangekondigd — werd hem door de kunstschilder Johannes Donati een schilderij — de vrijheid van Aruba symboliserend — overhandigd, welk schilderij de heer Donati aan het Bestuurscollege verkocht had.

Robert Martis, een afgestudeerde in de wetenschap aan de Michigan University, bood zijn thesis aan die hij had gemaakt over het Papiamentu. Voorts werd de heer Croes een speelplaat aangeboden met composities van Chommi Laclé en muziek van "Los Campesinos" en in welke composities de gebeurtenissen op 24 april en de terugkeer uit Miami weergegeven worden.

Op de foto de heren Donati, Croes en Tico Kuiperi (chefprotocol) tijdens aanbidding van het vrijheids-schilderij.

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

Zaterdag 17 september 1983



WILLEMSTAD — Bij Koninklijk Besluit van 11 juli 1983, nr. 101, is mr. J.A.B. Janus ingaande 1 september 1983 benoemd tot Directeur van het Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen. De heer Janus werd op 29 juni 1942 te Amsterdam geboren. Hij heeft rechten (Hoofdrichting staatsrecht) gestudeerd aan de Universiteit van Amsterdam. De laatste acht jaren is hij werkzaam geweest als medewerker van de Staatsafdeling Constitutionele Zaken en Wetgevingsaangelegenheden van het Ministerie van Binnenlandse Zaken in Den Haag. Hij is

adviseur voor staatkundige aangelegenheden geweest van de Koninkrijkswerkgroep en de Gemengde Commissie Toekomst Antillen (Commissie van Zeven).

In die hoedanigheid heeft hij de Nederlandse Antillen meer maken bezocht. De heer Janus was laatstelijk ook sekretaris van de onder-voorzitterschap van oud-Minister-president mr. B.W. Biesheuvel staande Staatscommissie van advies inzake de relatie kiezers-beleidsvorming. De heer Janus is gehuwd met mw. L.C.R. Bos. Het echtpaar heeft een kind.